

CYKL | O NAS I DLA NAS

GRUPA WIEKOWA | KLASY 7–8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

PRZEDMIOT | GODZINA WYCHOWAWCZA, EDUKACJA ZDROWOTNA

AUTORKA | MARTA RÓWNY

INSTRUKCJA PRACY NA LEKCJI

DO FILMU „ŻAŁUJĘ!”

Temat: Bullying: jak reagować i zapobiegać?

Zadanie 1 – Praca dla całej klasy

Metoda dramy, czyli techniki wykorzystującej odgrywanie ról.

Nauczycielka/nauczyciel wybiera spośród uczennic/uczniów pięć chętnych osób, które losują role i odgrywają scenkę przed klasą. Celem jest rozwiązanie konfliktu.

Asia	Nieśmiała dziewczynka, nowa w szkole. Jest bardzo miła i sympatyczna, ale niepewna siebie.
Tomek	Szkolny dręczyciel. Za maską pewności siebie skrywa własne kompleksy i problemy w domu. Szczególnie prześladowa Asię.
Michał	Przyjaciół Tomka. Nie pochwała jego zachowania, ale boi się mu przeciwstawić, żeby samemu nie paść ofiarą dręczenia.
Magda	Pewna siebie, ale łatwo się unosi. Lubi Asię i chciałaby jej pomóc. Bardzo nie lubi Tomka.
Nina	Nie chce odstawać od grupy. Zawsze bierze stronę Tomka. Boi się wykluczenia.

Zadanie 2 – Praca w grupach

Nauczycielka/nauczyciel przygotowuje w sali cztery stoliki (lub cztery miejsca pracy). Na każdym z nich umieszcza duży arkusz papieru i kolorowe markery oraz zapisuje jedno pytanie problemowe związane z tematyką filmu i ze zjawiskiem bullyingu.

Stolik 1: Dlaczego świadkowie bullyingu często na niego nie reagują?

Stolik 2: Jak można wesprzeć osobę, która doświadcza przemocy?

Stolik 3: Co sprawia, że klasa staje się bezpiecznym miejscem dla wszystkich?

Stolik 4: Co każdy z nas może zrobić, żeby zapobiegać bullyingowi?

Następnie osoba prowadząca dzieli klasę na cztery kilkuosobowe grupy, które zajmują miejsca przy wyznaczonych stolikach. Wyjaśnia uczennicom i uczniom, że celem zadania jest nie znalezienie jednej poprawnej odpowiedzi, ale zebranie jak największej liczby pomysłów, skojarzeń i propozycji rozwiązań. Uczniowie mogą zapisywać pojedyncze słowa, hasła, zdania, symbole lub wykonywać proste rysunki ilustrujące ich pomysły.

Pierwsza runda trwa około 3–4 minut. W tym czasie uczniowie wspólnie dyskutują i zapisują swoje refleksje na arkuszu znajdującym się na stoliku. Nauczycielka/nauczyciel czuwa nad przebiegiem pracy i zachęca wszystkich uczestników do aktywnego udziału w rozmowie.

Po upływie wyznaczonego czasu następuje zmiana stolików. Wszystkie grupy przechodzą do kolejnego stanowiska zgodnie z ruchem wskazówek zegara, natomiast przy każdym stoliku pozostaje jedna osoba pełniąca funkcję gospodarza. Jej zadaniem jest krótkie przedstawienie nowej grupie najważniejszych pomysłów i wniosków zapisanych przez poprzednich uczestników.

Nowa grupa nie rozpoczyna pracy od początku, lecz zapoznaje się z dotychczasowymi odpowiedziami i rozwija je poprzez dopisywanie nowych pomysłów, zadawanie pytań, uzupełnianie argumentów lub zaznaczanie tych rozwiązań, które uważa za szczególnie istotne. Dzięki temu kolejne zespoły prowadzą swoisty dialog z poprzednimi uczestnikami, w trakcie którego budują coraz pełniejszy obraz omawianego zagadnienia.

Grupy po kolejnych 3–4 minutach ponownie zmieniają stoliki, a gospodarze pozostają na swoich miejscach i wprowadzają nowych uczestników w dotychczasowe ustalenia. W zależności od czasu przeznaczonego na realizację zadania można przeprowadzić dwie lub trzy rundy.

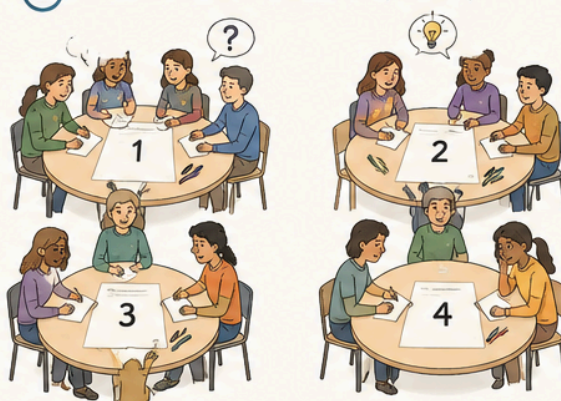
Na zakończenie gospodarze stolików lub przedstawiciele poszczególnych grup prezentują efekty wspólnej pracy całej klasy. Nauczycielka/nauczyciel inicjuje krótkie podsumowanie, w ramach którego zachęca uczennice i uczniów do wskazania trzech najważniejszych wniosków lub pomysłów pojawiających się najczęściej na wszystkich arkuszach. Refleksja końcowa pozwala uczennicom i uczniom zauważyć, że przeciwdziałanie bullyingowi jest wspólną odpowiedzialnością całej społeczności szkolnej i wymaga zaangażowania zarówno osób doświadczających przemocy, jak i świadków oraz wszystkich członków klasy.

PRZYKŁAD ZASTOSOWANIA – KROK PO KROKU

1 PRZYGOTUJ PYTANIA (STOLIKI)

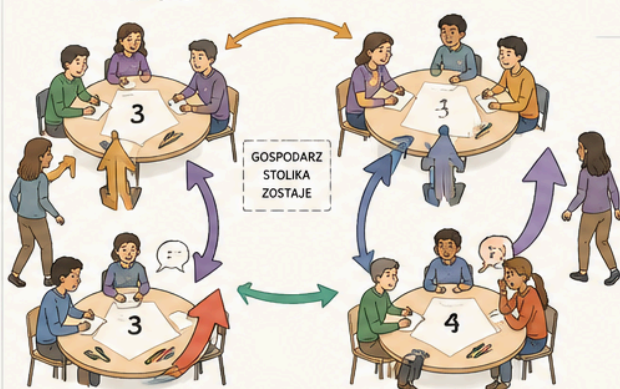
STOLIK 1 Dlaczego świadkowie często nie reagują?	STOLIK 2 Jak można wesprzeć osobę doświadczającą bullyingu?	STOLIK 3 Jak budować klasę opartą na empatii?	STOLIK 4 Co zrobić, gdy sam jestem świadkiem przemocy?
--	---	---	--

2 PIERWSZA RUNDA – DYSKUSJA (3–4 MIN)

3 ZMIANA STOLIKÓW

Po sygnale uczniowie zmieniają stoliki. Zostaje gospodarz stolika.

4 KOLEJNE RUNDY (2–3 RUNDY)

Nowe grupy kontynuują dyskusję i dopisują kolejne pomysły.

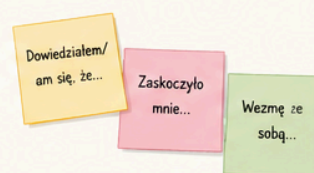
5 PODSUMOWANIE

Wszyscy wracają na swoje miejsca lub przedstawiciele grup prezentują najważniejsze wnioski.

6 REFLEKSJA

Uczniowie zapisują na karteczkach jedną myśl, którą zabierają z dzisiejszej dyskusji.

Zadanie 3 – Praca w parach

Wszystkie pary w ławkach otrzymują listę działań mogących przeciwdziałać bullyingowi
(Karta pracy):

- powiedzieć nauczycielce/nauczycielowi,
- porozmawiać o tym z koleżanką/kolegą,
- wesprzeć osobę pokrzywdzoną,
- zgłosić problem rodzicom,
- nie udostępniać obraźliwych treści,
- skonfrontować się z prześladowcą.

Zadaniem uczennic i uczniów jest ułożenie ich od najbardziej skutecznego do najmniej skutecznego i uzasadnienie swojej decyzji.

Na zakończenie zadania pary porównują swoje rankingi z innymi zespołami i dyskutują o różnicach.

powiedzieć nauczycielce/nauczycielowi

porozmawiać o tym z koleżanką/kolegą

wesprzeć osobę pokrzywdzoną

zgłosić problem rodzicom

nie udostępniać obraźliwych treści

skonfrontować się z prześladowcą